

ΤΟ ΓΙΓΑΝΤΕΙΟΝ ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟΝ

Πλούσιος γαιοκτήμων τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου, Ἰάκωβος Λήκ ὀνομαζόμενος, κατέστρωσε τὰ σχέδια διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κολοσσαίου τούτου ὀργάνου· ὑπόσχεται δὲ ὅτι ἐπιτυχῶς θέλει ἐκπεραιώσει αὐτό.

Ὁ Γεώργιος Δάβιδστ γράφει ὡς ἐξῆς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν τεχνῶν τῆς Καλιφορνίας περὶ τοῦ ὀργάνου τούτου.

Ἐλπίζομεν ὅτι πλησιάζει ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τούτου, στήθησομένου δέκα χιλιάδας πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ὑπὸ τὸν διαυγῆ τῆς *Sieua-Nerada* οὐρανὸν μετὰ τῶν διαφόρων κατασκευασθεῖσων συσκευῶν ἀναλόγων τῷ πελωρίῳ αὐτοῦ μεγέθει, ὑπὸ δεξιῶν δὲ καὶ σοφῶν παρατηρητῶν μεταχειριζομένου καὶ τέλος διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν τελειότερων τῆς ἐπιστήμης τρόπων τὰ δύσλυτα καὶ μυστηριώδη τῆς δημιουργίας προβλήματα θὰ λυθῶσι καὶ θὰ γείνωσι τρόπον τινὰ ψηλαφητά.

Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑπερμεγέθους φακοῦ νέας δοκιμὰς θὰ ἐπιχειρήσωσιν, ὥπως ἐπιτύχωσι κάλλιον εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ καταλλήλου εἰς τὰ ἀστρονομικὰ ὄργανα κρυστάλου.

Πρόκειται νὰ κατασκευασθῇ ἀντικειμενικὸς φακὸς ἔχων διάμετρον τεσσάρων μέτρων, ἐστιακὴν δ' ἀπόστασιν τεσσαράκοντα μέτρων, καὶ μεγεθύνων τ' ἀντικείμενα εἰκοσιοκτὼ χιλιάδας φορὰς κατὰ διάμετρον.

Διὰ τοῦ νέου τηλεσκοπίου τῆς Καλιφορνίας ἐλπίζουν ν' ἀναλύσωσι τὰς φωτονεφέλας, αἵτινες μέχρι νῦν ἀντέσχον εἰς τὰς μάλλον σοφὰς δεξιῶν παρατηρητῶν παρατηρήσεις. Ὅπως δὴποτε, ἂν κατορθωθῇ ἡ πραγμάτωσις τοῦ σχεδίου τούτου, θέλει εὐρυυνθῇ πολὺ ὁ κύκλος τῶν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων. Οἱ πλανῆται διὰ τοῦ ἰσχυροῦ τούτου τηλεσκοπίου παρατηρούμενοι θέλουσι φανῇ ὅλως διάφοροι, τὰ δὲ μεγέθη αὐτῶν μάλ-

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. Θ')

λον καταπληκτικά. Ὁ Ἄρης λόγου χάριν φανήσεται ἑκατοντάκις μεγαλειότερος παρ' ὃ τι βλέπομεν τὴν σελήνην· καὶ τοι μικρόν τι μόνον μέρος τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ θὰ εἶναι ὁρατὸν συγχρόνως. Τὸ μέγα διάφορον τῶν γενησομένων ἀνακαλύψεων εἰς τὴν φυσικοαστρονομίαν διὰ τῆς ἐξετάσεως τοῦ Ἄρεως δὲν δύναται νὰ προλεχθῇ. Τὸ πρόβλημα περὶ τῆς ὕλης τῶν δακτυλίων τοῦ Κρόνου θέλει λυθῇ, ὁμοίως καὶ τὸ περὶ τοῦ Διὸς καὶ τῶν δορυφόρων αὐτοῦ τῶν πλανητῶν μετὰ τοῦ Κρόνου κειμένων.

Ἡ σελήνη διὰ τοῦ ὀργάνου τούτου παρατηρουμένη θ' ἀφίσταται ἡμῶν μόνον τρεῖς λεύγας· θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἴδωμεν, ἂν εἰς τὸν δορυφόρον μας ὑπάρχουσι κάτοικοι· θέλομεν δὲ καὶ πῶς θετικῶς παρατηρήσει περὶ τῶν ἡφαιστιωδῶν καὶ γεωλογικῶν φαινομένων τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς σελήνης τελουμένων.

Ὑπολογίζουν τὴν δαπάνην τοῦ ὀργάνου τούτου εἰς πέντε ἑκατομμύρια φράγκων.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποθέσῃ τις τὰ μέλλοντα νὰ ἐξακριβωθῶσι περὶ τῆς φύσεως διαφόρων πλανητῶν, καὶ τὰ νέα συστήματα τὰ ἐν τῷ ἄχανεῖ τοῦ στερεώματος βασιλείῳ διὰ τοιοῦτου ὀργάνου ἀνακαλυφθησόμενα· Τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν κεφάλαιον διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην ὑπὲρ τῆς εὐγενεστέρας τῶν ἐπιστημῶν ἐσχηματίσθη ἤδη. Καθ' ὅλας δὲ τὰς πιθανότητας ἡ μεγαλειτέρα τῶν νεωτέρων χρόνων ἐπιχειρήσις πρὸ πέντε ἐτῶν θέλει περαιωθῇ.

Τὸ ἀντανακλῶν κάτοπτρον τοῦ μοναδικοῦ τούτου τηλεσκοπίου θ' ἀποτελῇται ἐκ πλήρους ὑδραργύρου κυλίνδρου περὶ τὸν αὐτοῦ στρεφόμενον ἄξονα· ἡ ἐπιφάνεια τοῦ κυλίνδρου θὰ εἶναι κοίλη καὶ σχήματος τελείως παραβολικοῦ. Μεγάλας δυσκολίας θ' ἀπαντήσωσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑπερμεγέθους τούτου κυλίνδρου, ὅστις πρέπει νὰ ἔχῃ ταχύτητα μεγάλην καὶ ὁμοιόμορφον, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ θέσις πρέπει νὰ μεταβάλληται ἀπὸ τοῦ ὀριζοντίου μέχρι τοῦ καθέτου.

Δ. Κερεστετζόπουλος.